

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми Початкова освіта
щодо підготовки фахівців з вищою освітою
зі спеціальності 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 19.04.2018 № 486-л, експертна комісія у складі:

- Федій Ольги Андріївни - завідувача кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктора педагогічних наук, професора, голови комісії;
- Муковоза Олексія Павловича - професора кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктора педагогічних наук, доцента

у період з 14 по 16 травня 2018 року розглянула матеріали акредитаційної справи та здійснила експертне оцінювання освітньої діяльності Херсонського державного університету з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Експертиза проводилась згідно із Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 червня 2012 р. № 847, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420), та іншими нормативно-правовими документами.

Керуючись Положенням про експертну комісію та Порядком проведення акредитаційної експертизи, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 № 16, зареєстрованим Міністерством юстиції України 30 січня 2002 № 81/6369, експертна комісія вивчила матеріали акредитаційної справи та відповідні первинні документи, що підтверджують правові засади для проведення освітньої діяльності Херсонського державного університету, відомості про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує:

Голова експертної комісії

О.А. Федій

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Херсонський державний університет – заклад вищої освіти IV рівня акредитації, розташований за адресою: вулиця 40 років Жовтня, 27, (вулиця Університетська, 27), м. Херсон (телефони: (0552) 32-67-05, (0552) 32-67-06, (0552) 32-67-54). Юридична адреса: м. Херсон, вулиця 40 років Жовтня (Університетська), 27. Адреса Web-сайту: <http://www.kspu.edu>, e-mail: office@ksu.ks.ua.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 24 жовтня 2017 року №611-К виконуючим обов'язки ректора Херсонського державного університету призначено кандидата економічних наук, доцента, професора кафедри менеджменту і адміністрування, Заслуженого працівника освіти України, Академіка Академії економічних наук України, члена ревізійної комісії Спілки економістів України, Відмінника освіти України Тюхтенко Наталію Анатоліївну.

Херсонський державний університет сьогодні – це багатoproфільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється за очною та заочною формами.

Університет має IV рівень акредитації, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту ХДУ(затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 № 430).

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 – випускових.

Згідно з ліцензією на надання освітніх послуг (серія АЕ № 636409 від 18.05.2015), наказом МОН України від 22.05.2017 № 102-л та витягом з ЄДЕБО серія ВО № 00048-004801 університет готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 17 галузей знань 51 спеціальності (предметної спеціальності), за другим (магістерським) рівнем – з 15 галузей 41 спеціальності (предметної спеціальності).

Контингент студентів станом на 01.05.18 складає 5542 осіб (3879 – очна (денна) форма навчання, 1663 - заочна форма навчання).

Станом на 01.10.2017 чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,6 %) осіб; серед них: кандидатів наук 329 (60%) осіб, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (58,9%) осіб (за основним місцем роботи – 312 (64,2%) та 221 (45,5%) особа відповідно), докторів наук 61 (11,2%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2%) осіб (за основним місцем роботи – 52 (10,7%) та 40 (8,3%) осіб відповідно).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, понад 40 осіб мають почесні звання у сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники у галузях освіти, науки і техніки, економіки, юриспруденції, культури тощо.

Голова експертної комісії

О.А. Федій

З метою реалізації системи ступеневої освіти Херсонський державний університет співпрацює з навчальними закладами I-II рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: "Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства", "Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Бенюковського", "Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури", "Херсонський державний університет – Херсонський політехнічний коледж Одеського національного політехнічного університету».

В університеті діє докторантура з 3 наукових спеціальностей, аспірантура – з 12 наукових спеціальностей. Щорічно, відповідно до дозволів Міністерства освіти і науки України, здійснюється прийом до аспірантури та докторантури.

Процесу активізації захистів кандидатських та докторських дисертацій сприяє наявність в Херсонському державному університеті Спеціалізованих вчених радах по захисту докторських та кандидатських дисертацій з 5 спеціальностей, а саме:

1) Спеціалізована вчена рада по захисту докторських дисертацій Д 67.051.03 зі спеціальностей: 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова), 13.00.02 – Теорія та методика навчання (російська мова);

2) Спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій К 67.051.02 зі спеціальностей 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти, 13.00.02 – Теорія та методика навчання (математика);

3) Спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій К 67.051.05 зі спеціальностей 10.02.04 – Германські мови.

Викладачами університету за останні три роки видано 70 монографій (672,12 др.арк.), підручників 13 (91,91 др.арк.), навчальні посібники – 248 (2003,93 др.арк.). Загальна кількість статей складає 3656 (1524,65 др.арк), з них у зарубіжних виданнях 480 (203,98 др.арк.).

Викладачі університету мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. У рейтингу закладів вищої освіти України за показниками наукометричної бази даних Scopus Херсонський державний університет посідає 84 місце серед університетів України. Кількість публікацій у Scopus – 175, кількість цитувань у Scopus – 342, Індекс Гірша (h-індекс) – 9.

Протягом 2014-2017 рр. викладачами Херсонського державного університету отримано 12 патентів України на винаходи та корисні моделі, 146 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

Херсонський державний університет має понад 35 діючих угод про співпрацю з вишами-партнерами.

При Херсонському державному університеті функціонують Херсонський Академічний ліцей імені О. Мішукова Херсонської міської ради, Центр післядипломної освіти, Центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами.

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 навчальних корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотека з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; сучасний спортивний майданчик; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанція – ботанічний сад; астрономічна обсерваторія; виставкова зала; музей історії університету; юридична клініка; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають навчальні корпуси та студентські гуртожитки університету.

Херсонський державний університет має розгалужену інформаційну мережу, на території університету та гуртожитків функціонує система Wi-Fi, яка забезпечує безкоштовний цілодобовий доступ до мережі Інтернет.

З метою розвитку творчих здібностей студентів та викладачів організовано у складі гуманітарного відділу Український культурний центр, при якому працюють художні колективи. Студентські колективи є учасниками та призерами творчих конкурсів та фестивалів як державного, так і міжнародного рівнів.

Для реалізації потреб студентів, викладачів та співробітників при університеті функціонують психологічна служба та юридична клініка.

Підготовка студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється на факультеті дошкільної та початкової освіти на денній та заочній формах навчання.

Під час перевірки були розглянуті документи:

- Ліцензія: наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2017 № 102-л «Про переоформлення ліцензій» та відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти;

- Сертифікат про акредитацію: серія РД-IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 р. протокол № 110 (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.2014 № 2642-Л), термін дії до 1 липня 2019 р.;

- Сертифікат про акредитацію: серія НД № 22788951, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 24 квітня 2013 р. протокол № 103 (наказ Міністерства освіти і науки України від 30.04.2013 № 1480-Л), термін дії до 1 липня 2018 р.;

- Статут Херсонського державного університету (ідентифікаційний код 02125609), погоджений Конференцією трудового колективу Херсонського державного університету 25 грудня 2015 року, протокол № 3, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2016 № 430;

- копії установчих і реєстраційних документів.

Висновок: правові основи діяльності Херсонського державного університету ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі і за змістом та формою відповідають чинному законодавству. Представлені до розгляду документи відповідають акредитаційним вимогам і матеріалам самоаналізу та підтверджують право Херсонського державного університету на підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Набір на навчання у Херсонському державному університеті здійснюється на підставі «Правил прийому до Херсонського державного університету», які розробляються щорічно згідно з «Умовами прийому до закладів вищої освіти України», затвердженими в установленому порядку.

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу освітньої послуги 120 осіб.

Обсяг державного замовлення на підготовку фахівців визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Чільне місце у формуванні контингенту студентів посідає профорієнтаційна робота, у якій беруть участь, крім професорсько-викладацького складу факультету, студенти денної та заочної форм навчання (у тому числі й у міжсесійний період). Викладачі, співробітники та студенти розповсюджують буклети з інформацією про освітній процес, оголошення про умови прийому до університету в соціальних мережах. Стан та виконання профорієнтаційної роботи розглядається на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.

Перевищення ліцензованого обсягу під час прийому на навчання не встановлено. Показники формування контингенту студентів за спеціальністю 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти за останні роки представлені у таблиці 1.

Аналіз показників формування контингенту студентів показав наступне:

– у 2015 році при ліцензованому обсязі 44 місця прийнято на денну форму навчання 16 студентів (з них 12 – за держзамовленням) та на заочну - 22 студенти (з них 7 – за держзамовленням);

– у 2016 році при ліцензованому обсязі 44 місця прийнято на денну форму навчання 17 студентів (з них 12 – за держзамовленням) та на заочну - 14 студентів (з них 7 – за держзамовленням);

– у 2017 році при ліцензованому обсязі 120 місць (60 місць на денній формі навчання та 60 – на заочній) прийнято на денну форму навчання 37 студентів (з них 31 – за держзамовленням) та на заочну - 40 студентів (з них 14 – за держзамовленням).

**ПОКАЗНИКИ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
спеціальності 013 Початкова освіта
рівня вищої освіти «магістр»**

№ з/п	Показник	Роки		
		2015 – 2016 рік	2016 – 2017 рік	2017 – 2018 рік
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	22/22	22/22	60/60
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	38	31	77
	• денна форма	16	17	37
	• в т.ч. за держзамовленням:	12	12	31
	• заочна форма	22	14	41
	• в т.ч. за держзамовленням	7	7	14
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою			
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію			
	• зарахованих на пільгових умовах;			
	• з якими укладені договори на підготовку	38	31	77
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна;	1,5	0,77	0,75
	• інші форми навчання (заочна форма)	1,1	0,64	0,93
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення			
	• денна форма	1,3	1,0	1,2
	• Інші форми навчання (заочна форма)	1,3	1,0	2,0
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на			
	• денну форму			
	• інші форми (вказати, за якою формою)			

Показники прийому студентів на спеціальність протягом останніх років свідчить про попит на неї. Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення становив:

- на денній формі навчання від 1,0 до 1,3 осіб на місце;
- на заочній формі навчання від 1,0 до 2,0 осіб на місце.

Динаміка змін контингенту студентів денної форми навчання, які навчаються за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти свідчить про зростання конкурсної ситуації. Так, у 2016 році на навчання по денній формі вступило 17 осіб, по заочній – 14 осіб. У 2017 році на навчання по денній формі вступило 37 осіб, по заочній – 40 осіб.

Аналіз динаміки контингенту студентів денної форми навчання виявив, що причинами відрахування студентів є переведення їх на заочну форму навчання та за власним бажанням. Так, було відраховано студентів I курсу рівня вищої освіти «магістр» за власним бажанням Калмичкову Є.М. (наказ від 5.12.2017 № 567-с) та Золотухіну В.О. (наказ від 30.01.2018 № 45-с). Таким чином, контингент студентів I курсу магістратури становить 34 особи.

Голова експертної комісії

О.А. Федій

Керівництво факультету дошкільної та початкової освіти постійно моніторить динаміку руху студентів, вживає дієвих заходів, спрямованих на збереження контингенту, а саме: проводить індивідуальну роботу зі студентами; надає можливість навчатися за індивідуальним графіком, проводить збори академічних груп; організовує роботу науково-пошукових груп; залучає студентів до роботи у органах самоврядування; організовує змістовні дозвілля студентів тощо.

Висновок: експертна комісія зазначає, що реальний стан формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті відповідає матеріалам самоаналізу. Належний рівень організації профорієнтаційної роботи колективом факультету дошкільної та початкової освіти, а також та позитивний імідж університету в сфері освітньої діяльності регіону дають підстави для забезпечення в подальшому набору контингенту для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта у кількості 120 осіб.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Організація освітнього процесу у Херсонському державному університеті здійснюється відповідно до вимог нормативних та інструктивних документів Міністерства освіти і науки України. Основою концепції освітнього процесу є виконання вимог чинного законодавства щодо підготовки фахівців з вищою освітою, представлених затвердженими в установленому порядку документами.

Основним документом Херсонського державного університету, що визначає зміст підготовки фахівців з початкової освіти є затверджена вченою радою ХДУ освітньо-професійна програма Початкова освіта. Відповідно до неї розроблено навчальний план, який містить нормативні та вибіркові навчальні дисципліни. У навчальному плані реалізовано принципи цілісності, логічної послідовності, комплексності, поєднання теоретичних положень із практичними навичками.

Підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта, за якою звітується заклад освіти, передбачає навчання впродовж 1 року і 9 місяців. Загальна кількість кредитів ЄКТС складає 120.

Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти у другому та третьому семестрах передбачено проходження виробничої практики (12 тижнів). Завершується підготовка студентів спеціальності 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти захистом дипломної роботи та складанням іспиту за фахом.

Структура навчального плану, форми атестації здобувачів вищої освіти, що передбачені навчальними планами, відповідають рекомендаціям Міністерства освіти і науки України.

Навчальні плани конкретизовані у навчальних програмах. Вони визначають мету і завдання дисципліни, містять тематичний план, розкривають зміст дисципліни за окремими темами, включають завдання для лабораторних і практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів, індивідуальні навчально-дослідні завдання. Програми також включають форми поточного і підсумкового контролю, тести з навчальної дисципліни, перелік питань для поточного і підсумкового контролю та питань для складання заліків і екзаменів.

Повнота виконання навчальних планів і програм регламентується розкладом занять та виконанням індивідуальних планів роботи викладачів. Вона контролюється завідувачами кафедр і деканом факультету.

Для продовження навчання відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України закладом освіти розроблено та затверджено в установленому порядку освітньо-професійну програму Початкова освіта та навчальний план з розрахунку терміну навчання 1 рік і 4 місяці, 90 кредитів ЄКТС.

Висновок: *зміст підготовки студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті реалізується повністю та відповідає встановленим державним вимогам.*

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу в університеті здійснюється на основі Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів Міністерства освіти у науки України, «Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті» (затверджено наказом ХДУ від 25.09.2017 № 610-Д).

Відповідно до затвердженого навчального плану підготовки студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти всі навчальні дисципліни, що входять до циклів підготовки, забезпечені робочими навчальними програмами, комплексними контрольними роботами і завданнями атестаційного контролю, розробленими науково-педагогічними працівниками та затвердженими на кафедрах університету, які здійснюють освітній процес. Навчальний план та програми навчальних дисциплін з усіх циклів підготовки виконуються повністю.

Відповідно до затвердженого навчального плану та «Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни кафедри херсонського державного університету» (наказ ХДУ від 02.07.2016 № 428-Д) викладачами розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін, які містять типову (авторську) навчальну програму з обов'язковим зазначенням переліку компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти та програмних результатів навчання за дисципліною або

практикою; робочу навчальну програму; анотації (тексти) або плани лекцій; методичні рекомендації до проведення лабораторних, семінарських, практичних занять; дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій); матеріали комплексної контрольної роботи; засоби діагностики навчальних досягнень студентів; перелік питань, що виносяться на залік (для студентів заочної форми навчання); перелік питань, що виносяться на екзамен, екзаменаційні білети; орієнтовну тематику курсових робіт та методичні рекомендації до їх виконання; завдання для передбачених робочим навчальним планом контрольних робіт студентів заочної форми навчання та методичні рекомендації щодо їх виконання; методичні вказівки щодо виконання дипломних робіт (проектів); перелік питань до атестації здобувачів вищої освіти; перелік навчально-методичних посібників, технічних засобів навчання тощо; інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисциплін.

Навчально-методичні матеріали розміщені на сторінках сайтів кафедр. Для роботи з навчальними та науково-методичними джерелами із різних дисциплін студенти мають можливість користуватися Науковою бібліотекою університету, міжбібліотечними абонементними послугами та методичним кабінетом факультету дошкільної та початкової освіти. Ведеться робота з упровадження інформаційно-комунікаційних технологій під час викладання дисциплін науково-педагогічними працівниками, здійснюється мультимедійний супровід лекцій з навчальних дисциплін.

Самостійна робота студентів забезпечується сучасною навчально-методичною літературою, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми (підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій), Інтернет-ресурсами, а також контрольними завданнями для самоперевірки та оцінювання успішності навчальних досягнень.

В освітньому процесі також використовуються внутрішні проекти університету, а саме:

1. Сайт дистанційного навчання «Херсонський віртуальний університет» (ХВУ) (<http://dls.ksu.kherson.ua/dls/>).

2. Система дистанційного навчання «KSU Online» (<http://ksuonline.ksu.ks.ua>).

3. Web-сервіс для побудови зворотного зв'язку «KSU Feedback» (<http://feedback.ksu.ks.ua>).

4. Web-мультимедіа енциклопедія вивчення курсу «Історія педагогіки» (<http://webhp.ksu.ks.ua>).

5. Web-мультимедіа енциклопедія вивчення курсу «Історія загальної та дошкільної педагогіки» (<http://izdp.kspu.edu/>).

6. Web-мультимедіа енциклопедія «Дари Фрідріха Фребеля» (<http://froebel.kspu.edu/>).

7. Електронний архів-репозитарій
eKhSUIR(<http://ekhsuir.kspu.edu/>) та інші.

ХДУ

Освітньо-професійна програма Початкова освіта для продовження навчання розміщена на сторінці сайту факультету дошкільної та початкової освіти: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEElementaryEdu.aspx>.

Система контролю якості освітнього процесу відбувається згідно з «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті» (наказ ХДУ від 29.03.2016 №218-Д). Комплексна система перевірки знань, умінь та навичок з дисциплін та проходження навчальної та виробничої практик має наступні складові: міжсесійний (поточний та проміжний), семестровий контроль знань студентів.

Положення унормовує систему оцінювання при здійсненні міжсесійного (поточного та атестаційного), а також семестрового контролю знань студентів, практичної підготовки і атестації здобувачів вищої освіти та методики переведення показників академічної успішності за національною системою у систему оцінок за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS. Оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється під час міжсесійного (поточного та атестаційного) та семестрового контролю знань студентів

У Херсонському державному університеті розроблена та діє внутрішня система забезпечення якості освіти (наказ ХДУ від 06.12.2017 № 831-Д). Організація внутрішнього забезпечення якості вищої освіти здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультети (декани, заступники та помічники деканів, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів); четвертий рівень – ректорат, навчальний та навчально-методичний відділ, науково-методична рада ХДУ та вчена рада ХДУ.

Розклад занять розроблено і затверджено в установленому порядку, розміщено на інформаційних стендах, на веб-сайті університету (<http://www.kspu.edu>) та відповідає робочим навчальним планам.

У системі професійної підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти важлива роль належить виробничій практиці, яка дає можливість отримати конкретний досвід викладацької діяльності, оволодіти основами педагогічної майстерності, уміннями і навичками здійснення освітньої діяльності.

Виробнича практика проводиться на базі кафедр факультету дошкільної та початкової освіти та КВНЗ «Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф.Беньковського» (на підставі угоди про навчально-науково-виробничий комплекс). Переддипломну практику студенти проходять на базі кафедр факультету. У процесі проходження практики студенти набувають навичок науково-дослідницької роботи, а також виконують дослідження у рамках виконання магістерських робіт. До всіх

видів практик розроблено навчальні програми та відповідні методичні рекомендації.

Достатньо результативним практичним досвідом реалізації академічної мобільності студентів є спільне їх навчання. Починаючи з 2014 року на основі підписаної угоди між Херсонським державним університетом та Поморською Академією (Польща) студенти дошкільної та початкової освіти мають змогу отримувати подвійні дипломи. У зв'язку з цим керівництвом обох закладів освіти були розроблені узгоджені інтегровані плани підготовки фахівців початкової освіти.

Необхідно відзначити відповідність даних акредитаційної експертизи щодо навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти матеріалам, які подано у звіті про самоаналіз.

Резервом для поліпшення програмно-методичного забезпечення підготовки студентів є створення необхідних умов для ширшого використання сучасних інноваційних технологій у викладанні навчальних дисциплін та у підвищенні рівня мотивації студентів до самостійної роботи.

Висновок: на основі аналізу організаційного та навчально-методичного забезпечення підготовки студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті встановлено, що вказане забезпечення здійснюється відповідно до акредитаційних вимог у сфері вищої освіти.

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підготовку фахівців спеціальності 013 Початкова освіта забезпечують кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти, кафедра філології, кафедра природничо-математичних дисциплін та логопедії, кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук, кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики.

Випусковою кафедрою є кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти, завідувачем якої є доктор педагогічних наук, професор Андрієвський Борис Макійович. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які працюють на кафедрі, складає 77,3 %, з них 2 доктори наук, професори (9,0 %).

У цілому підготовку магістрів спеціальності 013 Початкова освіта здійснюють 18 науково-педагогічних працівників, із них:

докторів наук – 4 особи (22,2 %), серед них:

Андрієвський Б.М. – доктор педагогічних наук, професор;

Львов М.С. доктор фізико-математичних наук, професор;

Петухова Л.Є. – доктор педагогічних наук, професор;

Нагрибельна І.А. – доктор педагогічних наук, доцент.

кандидатів наук – 14 осіб (84,1 %).

Серед викладачів, які забезпечують освітній процес підготовки

магістрів, 17 осіб працює на постійній основі, що становить 94,4 %. Відсоток лекційних годин, які викладають штатні науково-педагогічні працівники складає 95,5 %.

Зарахування науково-педагогічних працівників до штату університету проводиться на конкурсній основі з подальшим укладанням трудових договорів (контрактів). Усі здобувачі отримують рекомендації, затверджені засіданням кафедр. Завідувачі кафедр і професори рекомендуються на посаду конкурсною комісією Херсонського державного університету та обираються вченою радою університету з урахуванням пропозицій трудового колективу факультету для претендентів на посаду завідувача кафедри (Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонському державному університеті, затверджено наказом ХДУ № 717-Д від 30.10.2017).

Науково-педагогічні працівники випускової кафедри беруть активну участь у конференціях і семінарах різного рівня, мають та налагоджують подальші зв'язки з країнами близького та далекого зарубіжжя, публікують свої роботи у закордонних виданнях.

Пріоритетом розвитку випускової кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти факультету дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету є підготовка і підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу в контексті сучасних вимог. Саме це є основою підготовки конкурентоспроможних фахівців, що зможуть ефективно функціонувати в реальних умовах.

Відповідно до Положення про стажування викладачів вищих навчальних закладів на підприємствах, в організаціях, наукових установах та навчальних закладах, щорічно не менше 20% професорсько-викладацького складу ХДУ підвищують свою кваліфікацію. Підвищення кваліфікації відбувається згідно з планом 1 раз на 5 років. Окрім традиційної форми короткострокового стажування, науково-педагогічні працівники проходять довгострокове стажування, що дає можливість забезпечити відповідність наукової спеціальності дисциплінам, які вони викладають.

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти пройшли стажування у вищих навчальних закладах, наукових установах та організаціях Херсона та за межами області на підставі договорів з вищими IV рівня акредитації.

Співробітники кафедри постійно покращують свій якісний рівень, за рахунок стажування у інших ЗВО та у спеціалізованих державних закладах не тільки України, але й інших держав. Зокрема, доцент Денисенко В.В. проходила стажування у м. Відень (Австрія) з теми: «Стажування в ООН: кар'єрні можливості», «Працевлаштування в ОБСЄ». У 2016 році Анісімова О.Е., Лось О.М., Вінник Т.О., Юрчук Ю.Ю. підвищували кваліфікацію за кордоном на кафедрі факультету соціальних наук Поморської Академії м.Слупськ, Польща.

Комісія встановила відповідність базової та наукової спеціальності, отриманих вчених звань професорсько-викладацького складу профілю підготовки та дисциплінам кафедр.

Висновок: наявний кадровий потенціал Херсонського державного університету дозволяє забезпечити викладання усіх навчальних дисциплін освітньо-професійної програми Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Експертна перевірка якісних і кількісних показників кадрового забезпечення показала їхню відповідність нормативам, встановленим у Ліцензійних умовах.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА НА ВИПУСКОВІЙ КАФЕДРІ

Наукова та науково-технічна діяльність Херсонського державного університету здійснюється відповідно до законодавчих актів України про освіту та наукову діяльність і спрямована на розв'язання найбільш актуальних завдань, пов'язаних із забезпеченням інтеграції освітнього процесу, науки та виробництва, органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, гуманізацію та гуманітаризацію освіти і науки.

Різноманітною є тематична спрямованість кафедральних наукових досліджень. Протягом звітної періоду виконувалися 35 ініціативних НДР, що зареєстровані в УкрІНТЕІ.

Колектив кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти продовжує роботу над такими науково-дослідними темами: «Формування професійної компетентності кадрового педагогічного потенціалу у системі суспільних трансформаційних процесів» (Державний реєстраційний номер 0117U005614 від 20.12.17). Керівництво науково-дослідною темою кафедри здійснює доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Андрієвський Б.М., очолює науково-дослідну лабораторію педагогічних досліджень та інноваційно-освітніх технологій з 2003 року.

Викладачами кафедри опубліковано монографії та посібники:

1. Співаковський О.В., Петухова Л.Є., Кравцов Г.М., Воропай Н.А., Коткова В.В. «Новая дидактика: от субъект-субъектных – к трисубъектным отношениям», 2016.

2. Андрієвський Б.М. Нетрадиционные подходы к определению личностных качеств, 2016.

3. Андрієвський Б.М., Пермінова Л.А. та ін. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя початкового загальноосвітнього навчального закладу в умовах Нової української школи, 2018 (монографія).

4. Гриценко І.В., Денисенко В.В. Методика викладання педагогіки у вищих навчальних закладах, 2017.

5. Лось О.М. «Психологічні дисгармонії особистості в особливих умовах професійної діяльності (на прикладі діяльності медичної сестри, 2016 (монографія).

6. Методичні матеріали до атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта /

Педагогіка денної та заочної форми навчання / за заг. Ред. Петухової Л.Є., Львіної Н.В., Гриценко І.В., 2018.

7. Збірник авторських навчальних програм з дисциплін кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету для підготовки студентів на здобуття ступенів вищої освіти «бакалавр», «магістр»/ укладач Б.М. Андрієвський, 2018.

В університеті певна увага приділялась питанням захисту інтелектуальної власності: здійснювалося подання заявок на винаходи, підтримка патентів на винаходи, власником яких є університет, оформлювалися заявки про реєстрацію авторського права на твір, що були подані до Державної служби інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України і на які отримано позитивні рішення.

Викладачами кафедри за звітній період одержано 3 свідоцтва про реєстрацію авторських прав:

- Денисенко В.В. Навчальне видання «Методичні рекомендації щодо аналізу педагогічної діяльності вчителя, викладача» (№ 69142 від 13.12.2016);

- Казаннікова О.В. «Загальна психологія»: практикум для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» напряму підготовки «Дошкільна освіта» (№ 74533 від 06.11.2017);

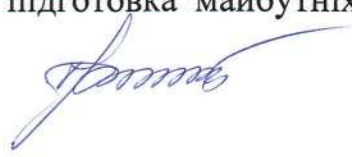
- Лось О.М. «Психологічні дисгармонії особистості в особливих умовах професійної діяльності(на прикладі діяльності медичної сестри)» монографія (№ 74532 від 06.11.2017).

У фахових наукових виданнях за 2016-2018 роки надруковано загалом 26 статей. Надруковані 24 статті у закордонних виданнях, внесених до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, із них: по 4 статті професора Петухової Л.Є., доцента Полевікової О.Б. та доцента Цюпак І.М., по 2 статті доцента Анісімової О.Е., Швець Т.А., Соценко Ю.Ю., по 1 статті доцента Голінської Т.М., Вінник Т.О., Лось О.М., Фоміної І.С., Гриценко І.В.

Викладачі випускової кафедри входять до складу спеціалізованих вчених рад: Андрієвський Б.М., Петухова Л.Є., Денисенко В.В. – К 67.051.02, Херсонський державний університет; Петухова Л.Є. – 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти, Бердянський державний педагогічний університет.

У 2016 році Т.А. Швець захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидат педагогічних наук у Херсонському державному університеті, за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, тема «Педагогічні умови формування професійної майстерності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів» (диплом ДК № 036900 від 01.07.2016).

У 2017 році Т.О. Вінник захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидат педагогічних наук у Херсонському державному університеті, за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, тема «Культурологічна підготовка майбутніх вчителів початкових

класів в системі навчально-виховної роботи університету» (диплом ДК № 041417 від 28.02.2017).

Усі викладачі проходять стажування у наукових та освітніх закладах України і зарубіжжя згідно до плану підвищення кваліфікації.

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти пройшли стажування у вищих навчальних закладах, наукових установах та організаціях Херсона та за межами області на підставі договорів з вишами IV рівня акредитації. Анісімова О.Е., Лось О.М., Вінник Т.О., Юрчук Ю.Ю. (2016 р.) підвищували кваліфікацію за кордоном на кафедрі факультету соціальних наук Поморської Академії м.Слупськ, Польща; Резнік Н.О. (2017 р.) підвищила кваліфікацію у Херсонському національному технічному університеті; Голінська Т.М., Коткова В.В. проходили стажування в Бердянському державному педагогічному університеті (2018 р.).

Важливим напрямом роботи кафедри зі встановлення та розширення міжнародних зв'язків, обміну досвідом є не тільки участь викладачів та студентів у міжнародних, всеукраїнських конференціях та конкурсах, а і організація та проведення наукових, науково-практичних конференцій.

За звітній період кафедрою було організовано і проведено Міжнародний науково-практичний семінар «Інтеграція сучасних освітніх систем Європи та світу в контексті впровадження педагогічних ідей Ф.Фребеля», круглий стіл «Досягнення, проблеми та перспективи ефективного розвитку дошкільної та початкової освіти» (до 40-річчя факультету).

Викладачі випускової кафедри брали участь у таких міжнародних конференціях: Міжнародний науково-практичний семінар «Інтеграція сучасних освітніх систем Європи та світу в контексті впровадження педагогічних ідей Ф. Фребеля» (Андрієвський Б.М., Гриценко І.В., Денисенко В.В., Владимірова А.Л., Резнік Н.О., Вінник Т.О.); Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні наукові дослідження та розробки-2016»: Теоретична цінність та практичні результати 15-18 березня 2016 року м. Братислава, Словаччина (Гриценко І.В., Денисенко В.В.); міжнародна науково-практична конференція (м. Київ, Україна, 5-6 лютого 2016 року) (Соценко Ю.Ю.); XI Міжнародна науково-практична конференція «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору» Київ, 24-26 листопада 2016 р. (Юрчук Ю.Ю.); Международный научно-практический семинар «Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы» 24-25 марта 2016 г. Барановичи, Респ. Беларусь (Анісімова О.Е., Лось О.М., Полєвікова О.Б., Семашкіна Г.М., Цюпак І.М.); Міжнародна науково-практична конференція «Особистість у соціальному, віковому та клінічному вимірі сучасного життя» (досвід Волинської психологічної школи до 15-річчя факультету психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки) м. Луцьк, 7 квітня 2016 р. (Казаннікова О.В., Лось О.М.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Методологічні основи формування

ключових компетентностей учнів Нової Української школи в освітньому процесі» м. Херсон, 12 квітня 2018 р. (Петухова Л.Є., Горлова А.В., Юрчук Ю.Ю.); Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови Нової української школи», м. Херсон, 19-20 квітня 2018 р. (Петухова Л.Є., Андрієвський Б.М., Горлова А.В., Денисенко В.В., Гриценко І.В., Воропай Н.А., Коткова В.В., Вінник Т.О., Юрчук Ю.Ю.); освітній форум «Нова українська школа: діалог з В.О. Сухомлинським», м. Херсон, 25-26 квітня 2018 р. (Петухова Л.Є., Андрієвський Б.М., Воропай Н.А., Коткова В.В., Вінник Т.О., Юрчук Ю.Ю.).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.06.2016 № 707 «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньому рівні» на кафедрі педагогіки дошкільної та початкової освіти відкрито аспірантуру зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

На кафедрі навчається 6 аспірантів першого та другого року навчання, які виконують дисертаційні дослідження актуального спрямування під керівництвом професорів Петухової Л.Є. та Андрієвського Б.М.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у 2016/2017 та 2017/ 2018 навчальних роках» у (2017 р.) Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка було проведено II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Початкова освіта», де Краєва Жанна Юріївна – студентка I курсу магістратури спеціалізації «Логопедія» факультету дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету посіла III місце, успішно захистивши наукову роботу з теми „Особливості формування толерантності учнів початкової школи”, виконану під керівництвом доцента Гриценко І.В.

Кафедрою педагогіки дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету було прийнято рішення започаткувати щорічне видання друкованих робіт учасників студентського наукового об'єднання «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти: збірка студентських наукових статей», метою якого є підтримка наукових пошуків майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти.

Кафедра здійснює фахове виховання студентства з урахуванням розвитку початкової освіти, розширенням інформаційно-освітнього поля. Ця робота ведеться у таких основних формах:

– участь студентів та членів кафедри в навчальній та виробничій практиках;

– участь студентів у Всеукраїнських студентських олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт:

2016 рік – перемога (III місце) Краєва Ж.Ю. у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Початкова освіта» (наук.кер. доц. Гриценко І.В.),

2017 рік – у Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка за напрямом «Початкова освіта» наш університет представляли студенти Бешимова Дар'я (результат – грамота за «Кращий урок з природознавства»), Чупрун Петро (результат – переможець номінації «Педагогічний імідж»),

2018 рік - у Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка за напрямом «Початкова освіта» учасниками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади були Карпенко Ірина (результат – диплом III ступеня, грамота у номінації «Наполегливість»), Проценко Злата (результат – грамота у номінації «Креативність»).

– участь студентів у міжнародних та Всеукраїнських конференціях:

- Міжнародна науково-практична конференція «Роль педагогічних та психологічних наук у процесі розвитку суспільства в умовах сьогодення» (м.Київ, Україна, 5 грудня 2015 року) – Романова Л.С.

- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Пріоритетні напрями філологічних досліджень» (ХДУ, 16 листопада 2017 р);

- Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих учених «Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих учених» (м.Суми, 10.03. 2017 р.);

- II Міжнародна науково-практична студентська конференція «Світ мов і мови світу» (Київ, 21 – 22 березня 2017.);

- Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Ідеї В.О.Сухомлинського у контексті Нової української школи: матеріали» (м. Миколаїв, 28 вересня 2017 р);

- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Сучасне докільля: актуальні проблеми, досвід, перспективи розвитку» (м.Ніжин, 16 – 17 листопада 2017 р.)

Висновок. *Експертна комісія зазначає, що науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу випускової кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти відповідає вимогам щодо підготовки майбутніх фахівців за освітньо-професійної програми Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.*

7. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА

Наукова бібліотека є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету і забезпечує творами друку та іншими інформаційними матеріалами освітній процес закладу вищої освіти, наукові дослідження вчених університету.

Загальна площа бібліотеки 1618,68м².

Голова експертної комісії

О.А. Федій

На сьогодні бібліотечний фонд становить 516282 примірника.

Книгозабезпеченість освітнього процесу відповідає ліцензійним вимогам.

Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>. Основне призначення інституційного електронного репозитарію ХДУ (eKhSUIR) – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами інтернет технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства. eKhSUIR є частиною загальної електронної колекції бібліотеки університету.

Слід відмітити, що Науковою бібліотекою університету отримано доступ до наукометричної бази Web of Science та до інформаційних ресурсів компанії EBSCO, що є одним з найбільших у світі постачальників журналів в електронному і друкованому форматі. Бази даних EBSCO містять понад 6 тис. електронних версій відомих журналів, газет, бюлетенів новин, близько 1300 брошур, енциклопедій, довідників і реферативних збірників, більшість з яких повнотекстові. EBSCO надає можливість пошуку повнотекстових, рецензованих спеціалізованих матеріалів соціально-гуманітарної, економічної, медичної, технічної та іншої тематики за 60 пошуковими ознаками, а також можливість доступу до eBook Academic Collection Trial.

Всього для спеціальності 013 Початкова освіта наявні: 843 примірників, з них державною мовою видання – 830, загальний відсоток державною мовою видання – 98,5 %.

У бібліотеці Херсонського державного університету наявні періодичні фахові видання зі спеціальності, зокрема: «Англійська мова в початковій школі», «Вища освіта України», «Логопед», «Педагогіка і психологія», «Початкова школа» та інші.

Для зручності роботи з науковою та навчально-методичною літературою на факультеті дошкільної та початкової освіти створено методичний кабінет з читальною залюю. Керівництво факультету постійно піклується про поповнення бібліотечних фондів шляхом придбання сучасної навчальної літератури, передплати періодичних фахових видань. Крім того, у читальній залі студенти можуть працювати з навчально-методичними розробками викладачів факультету.

Видавнича діяльність здійснюється редакційно-видавничим відділом Херсонського державного університету відповідно до потреб організації освітнього процесу. Першочерговими завданнями є друк навчально-методичних матеріалів, навчальних посібників та підручників, що використовуються в освітньому процесі, а також збірки матеріалів науково-практичних конференцій тощо.

Будівлі університету пов'язані у єдину інформаційну мережу, яка об'єднує комп'ютери різної конфігурації та призначення. Для підтримки ІКТ інфраструктури функціонують спеціальні відділи університету.

Херсонський державний університет користується послугами

наступних провайдерів: Спільне українсько-німецьке підприємство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «ІНФОКОМ» та Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрком».

Університет планомірно купує ліцензійне програмне забезпечення та розробляє педагогічне програмне забезпечення, яке функціонує в комп'ютерних класах.

Близько 20 внутрішніх проектів використовуються у Херсонському державному університеті, зокрема сайт дистанційного навчання «Херсонський віртуальний університет» (ХВУ), система дистанційного навчання «KSU Online», Web-сервіс для побудови зворотного зв'язку «KSU Feedback», науково-дослідна робота молодих учених: стан, проблеми, перспективи, сайт збірника наукових праць «Інформаційні технології в освіті» Сайт «KSU Conference», банк електронних документів з дистанційного навчання для вищої педагогічної освіти, сервіс електронного листування Office 365, канал KSU1917 університету на Youtube та інші.

Кількість комп'ютерів, що використовується у освітньому процесі, як для проведення навчальних занять, так і для роботи під час виробничих практик на базі Херсонського державного університету, під час виконання дипломних робіт студентів всіх рівнів вищої освіти майже 1000. Зазначені комп'ютерні місця розміщено у спеціалізованих комп'ютерних аудиторіях, у методкабінетах, спеціалізованих кабінетах, читальних залах факультетів, навчальних лабораторіях, адміністративних приміщеннях, у т.ч. кафедрах факультетів. Викладачі та студенти є користувачами системи Wi-Fi. Зазначена система дозволяє безкоштовно використовувати програмне та інформаційне забезпечення університетської мережі.

У цілому Херсонський державний університет виконує нормативні вимоги щодо комп'ютерного забезпечення освітнього процесу.

Висновок: *інформаційна база Херсонського державного університету відповідає встановленим акредитаційним вимогам і дає можливість здійснювати підготовку студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.*

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 учбових корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотека з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанція – ботанічний сад; астрономічна обсерваторія; виставкова зала; музей історії університету; юридична клініка; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

В університеті діє редакційно-видавничий відділ, що задовольняє

потреби викладачів і студентів у друкованих навчально-методичних матеріалах.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають учбові корпуси та студентські гуртожитки університету.

Гуртожитки університету об'єднані в Студентське містечко, що було створене в 1994 р. Студмістечко – це комплекс, що об'єднує гуртожитки (№2, №3, №4), залу «Фестивальна», спортмайданчик, територію, на якій вони розташовані, та виробничі приміщення, що необхідні для експлуатації і підтримки життєдіяльності споруд, інженерного обладнання та комунікацій. Студмістечко було створене з метою надання житлових, побутових, культурно-побутових, культурно-просвітницьких, спортивно-оздоровчих та інших послуг мешканцям студмістечка, задоволення їх потреб і працівників університету, забезпечення навчального процесу (у тому числі – проходження навчальних та виробничих практик). Всі гуртожитки розташовані поряд з навчальними корпусами, обладнані оптично-волоконними лініями подачі інтернету та Wi-Fi-обладнанням, мають інше необхідне оснащення, підтримуються у відповідному санітарно-технічному стані.

Усі зазначені будівлі відповідають санітарним і технічним нормам.

На території університету розміщені сучасні спортивні та тренажерні майданчики, майданчики для ігрових видів спорту та занять легкою атлетикою, 2 велосипедні стоянки.

Університет регулярно перевіряється службами санітарного нагляду, пожежної безпеки та охорони праці й результати таких перевірок свідчать, що будівлі учбових корпусів, інші споруди та приміщення гуртожитків відповідають санітарно-технічним нормам і правилам пожежної безпеки.

Ректорат та адміністрація, декани та завідувачі кафедр університету приділяють багато уваги збереженню державного майна. Всі матеріальні цінності знаходяться на збереженні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожному факультеті та в гуртожитках університету.

Факультет дошкільної та початкової освіти розміщено в головному корпусі Херсонського державного університету за адресою вулиця 40 років Жовтня, 27, (вулиця Університетська, 27).

Загальна площа факультету становить 6470 м², аудиторна – 5104 м².

Для проведення занять у навчальному процесі використовуються 13 аудиторій, у тому числі:

- 4 лекційні аудиторії – № 252 на 120 посадкових місць, № 215, 218 – на 60 місць та № 220 – на 80 місць;

- 9 спеціалізованих аудиторій для проведення семінарських занять, серед яких:

- комп'ютерний клас, який налічує 13 комп'ютерів, підключених до мережі Інтернет.

- кабінети з народознавства, українського мовознавства, іноземних мов, естетичного виховання, логопедичний кабінет, кабінет-музей Фр'єобельтовариства.

Усі приміщення забезпечені навчальними меблями. У двох аудиторіях розміщені мультимедійні дошки з проекторами. Усі лекційні аудиторії оснащені проекторами. В інших – наявні сучасні телевізори з можливістю підключення до ноутбука.

Слід відмітити, що, крім спеціалізованих класів, сучасною комп'ютерною технікою обладнані аудиторії для професорсько-викладацького та допоміжного персоналу, що значно сприяє роботі науково-педагогічних працівників.

Фаховий навчально-методичний кабінет (ауд. 201) на 26 посадкових місць має можливості забезпечити інформаційні потреби студентів та викладачів, надає допомогу в їх самостійній роботі. Його послугами користуються як студенти, так і викладацький склад університету, фахівці міста Херсона.

Матеріально-технічна база факультету дошкільної та початкової освіти, на якому здійснюється підготовка фахівців, має у своєму розпорядженні також лабораторію педагогічних досліджень та інноваційно-освітніх технологій (ауд. 205).

Усі приміщення факультету відповідають санітарно-технічним та будівельним нормам та правилам, що регламентують порядок впровадження освітньої діяльності.

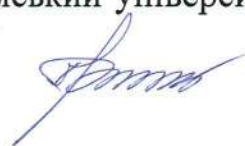
Висновок: наявні документи, що підтверджують право оперативного правління, відповідають санітарних і протипожежним нормам. Матеріально-технічна база Херсонського державного університету відповідає акредитаційним вимогам і дає можливість здійснювати підготовку студентів за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

9. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Міжнародне співробітництво є стратегічним напрямом діяльності Херсонського державного університету й спрямоване на інтегрування в європейський та світовий простір.

На базі Херсонського державного університету існує відділ міжнародних зв'язків, що сприяє налагодженню контактів із різними закордонними вишами та організаціями

Основними міжнародними партнерами, з якими Херсонський державний університет підтримує робочі зв'язки, є такі зарубіжні установи: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Вища економічна школа (м. Бидгощ, Польща); Університет Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія); Євангельський Фр'єобельсемініар (м. Кассель, Німеччина); Стокгольмський університет (м. Стокгольм, Швеція);

Барановичський державний університет (м. Барановичи, Республіка Білорусь); Гродненський державний університет імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь); Батумська державна морська академія (м. Батумі, Грузія), Варненський Вільний Університет ім. Чорноризця Храбра (м. Варна, Болгарія), Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславського» (Болгарія) та ін.

Міжнародні зв'язки факультету дошкільної та початкової освіти розповсюджуються на країни близького та далекого зарубіжжя та виступають реальним простором підвищення якості підготовки фахівців спеціальності 013 Початкова освіта.

Основними міжнародними партнерами, з якими факультет підтримує постійні робочі зв'язки, є:

- Академія ім. Я.Длугоша (м.Ченстахова, Польща, угода про міжнародне співробітництво від 09 листопада 2009 р. – безстроково);
- Євангельський Фрьобельсьємінар (м.Кассель, Німеччина, угода про міжнародне співробітництво від 6 березня 2002р. – безстроково);
- Фондацією Санкт Елізабет Ферайн (м. Марбург, Німеччина, угода про міжнародне співробітництво від 6 березня 2002р. – безстроково);
- Барановичський державний університет (м.Барановичи, Білорусь 20 травня 1997 р. - безстроково);
- Поморська академія (м. Слупськ, Польща – безстроково);
- Клагефуртський університет(Австрія – безстроково, угода про організацію обміну студентами та викладачами).

Із зазначеними партнерськими установами факультет дошкільної та початкової освіти перебуває в постійному робочому зв'язку. Студенти факультету тісно співпрацюють з Інформаційним центром Європейського Союзу, що працює в межах університету, регулярно відвідують виховні заходи, присвячені країнам Європи. Беруть активну участь в конкурсних проектах, що організуються членами ІЦЄС.

Студенти беруть активну участь в міжнародних програмах, зокрема у програмі подвійного дипломування.

Достатньо результативним практичним досвідом реалізації академічної мобільності студентів є спільне їх навчання. Починаючи з 2014 року на основі підписаної угоди між Херсонським державним університетом та Поморською Академією (Польща) студенти мають змогу отримати подвійні дипломи.

Вищезазначена Угода укладена на основі статті польського закону – 168 абзацу 1-3 закону Право про вищу школу від 27 липня 2005 року (Dz.U. 2012 г. поз. 572 зі змінами.) а також Розпорядження Міністра Науки та Вищої Школи у справі початку та проходження іноземцями навчання і вищу школу а також прийняття ними участі у наукових дослідженнях та дослідних роботах. (Dz. U. з 2006 р. № 190, поз. 1406 зі змінами) та українського закону – 75 п.2 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Метою Угоди є встановлення основ спільного навчання у

Херсонському державному університеті і Поморській Академії у Слупську. Предметом Угоди є визначення принципів спільного навчання за стаціонарною формою навчання першого/другого рівня на Факультеті соціальних наук Поморської Академії, напрямку педагогіка, зі спеціальності початкова освіта (для іноземців) і відповідно на навчанні першого/другого рівня на Факультеті дошкільної та початкової освіти ХДУ, за галуззю знань 01 Освіта зі спеціальністю 013 Початкова освіта і встановлення правил видачі дипломів. Навчання проходить в рамках загальної Угоди про Співробітництво, підписаної між Поморською Академією і ХДУ від 01.04.2010.

Присвоєння дипломів здійснюється при дотриманні діючого в кожній країні законодавства і на основі Правил, що діють в Поморській Академії і ХДУ. Розпочате студентом, навчання в межах спільного навчання на умовах, визначених у цій Угоді закінчуються отриманням:

- у Поморській Академії професійного звання (в оригіналі) бакалавра – licencjat,
- у ХДУ ступеня вищої освіти бакалавр, кваліфікації: вчитель початкової школи.

В Угоді також зазначені пункти щодо присвоєння кваліфікації та видачі дипломів, прав і обов'язків студентів, оплати, проживання і страхування.

Так, 20 квітня - 20 травня 2017 р. – викладачі факультету (О. Анісімова, О. Лось, Т. Вінник, Ю. Юрчук) проходили стажування на факультеті суспільних наук Поморської академії м. Слупська (Польща). Програмою стажування було передбачено ознайомлення із навчально-виховним процесом на факультеті, з навчальними планами та робочими програмами. Викладачі відвідували заняття студентів, які навчаються за програмою подвійних дипломів. Також було надано можливість презентувати специфіку початкової та дошкільної освіти в Україні.

Розглянута вище угода є нормативним підґрунтям реалізації академічної мобільності студентів з документально підтвердженим результатом – дипломом про вищу освіту.

У 2017 році здійснено перший випуск фахівців за програмою «Подвійний диплом», це 12 студентів факультету, які брали участь у програмі «Подвійний диплом» і навчалися в Поморській академії в м. Слупськ (Польща).

Активна співпраця з іноземними університетами, численні програми щодо обміну студентами та проходження стажування за кордоном стають можливим завдяки плідній роботі викладачів факультету дошкільної та початкової освіти на практичних заняттях з метою розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції студентів, а також завдяки продовженню систематичних занять з іноземних мов в іноземних викладачів.

Так, у 2010 році укладена Угода між Барановицьким державним університетом та Херсонським державним університетом з обміну досвідом щодо впровадження інноваційних методів навчання і виховання в галузі дошкільної освіти. Щороку відбувається обмін педагогічними добутками

викладачів зазначених закладів, організуються спільні проекти, такі, як міжнародні конференції, громадська діяльність, спільні наукові публікації. Традиційним у міжнародній співпраці з Барановицьким державним університетом є участь у семінарах, конференціях й стажування викладачів факультету за очно-дистанційною формою.

У 2016 році доцент Пермінова Л.А. стала учасником V Міжнародної науково-практичної конференції "Спеціаліст XXI века: психолого-педагогическая культура и профессиональная компетенция". Викладачі факультету беруть активну участь в організації друку наукових праць білоруських колег у наукових збірках ХДУ та готують наукові доробки для білоруських колег.

На підставі двосторонньої угоди про міжнародне співробітництво з Євангельським Фрєбельсемінаром (м.Кассель, Німеччина) у травні 2017 р. з нагоди 40-річчя факультету відбувся черговий візит партнерської делегації із м. Кассель (Німеччина) у складі директора Фрєбельсемінару доктора Фреймута Шірмахера та голови благодійного фонду «Антонівка» Вінфріда Морлока. Підсумком візиту стало підписання Угоди про взаємне співробітництво між Херсонським державним університетом та Фрєбельсемінаром м.Кассель. Документом передбачено розвиток академічних та наукових відносин між навчальними закладами.

Також проведено Міжнародний науково-практичний семінар «Інтеграція сучасних освітніх систем Європи та світу в контексті впровадження педагогічних ідей Ф.Фрєбеля» та проведено круглий стіл «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти» з метою обміну досвідом та зміцнення партнерських відносин з Євангельським Фрєбельсемінаром (м. Кассель, Німеччина) та Фундацією Санкт Елізабет Ферайн (м. Марбург, Німеччина), організовано зустріч студентів і викладачів з головою благодійного фонду «Антонівка» Вінфрідом Морлоком та Ульріке Керстен.

У 2018 році делегація Херсонського державного університету, яку очолювала декан факультету дошкільної та початкової освіти професор Петухова Л.Є., відвідала м. Кассель (Німеччина). Метою візиту було формування стратегії подальшої міжнародної співпраці, яка триває більше 15 років. Відбулися перемовини із керівництвом навчального закладу Фрєбельсемінар, представниками фонду фінансової підтримки «Антонівка», та благодійного фонду Елізабет Ферайн.

Проведено круглий стіл із залученням зацікавлених сторін, під час якого відбулося детальне обговорення угоди про співзасновництво науково-методичного альманаху «Сучасна педагогіка. Будемо жити для наших дітей!» Досягнута домовленість щодо участі партнерів із Німеччини у видавництві альманаху. Отримана за підсумками візиту інформація є джерелом для аналізу, роздумів щодо можливості та ефективності використання окремих ідей в українській системі освіти.

Слід відмітити, що декан факультету дошкільної та початкової освіти професор Петухова Л.Є. є візитор-професором Поморської академії (м.Слупськ, Польща).

Керівництво факультету дошкільної та початкової освіти постійно прагне до розширення контактів із закордонним вишами: як розширення вже існуючих зв'язків, так і пошук нових партнерів для обміну науковим досвідом.

Висновок: міжнародна діяльність професорсько-викладацького складу, який забезпечує освітній процес за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, відповідає акредитаційним вимогам.

10. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Для визначення рівня якості підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті експертами проаналізовано такі дані: результати заліково-екзаменаційної сесії, результати виконання комплексних контрольних робіт із визначення залишкових знань студентів, звіти про виробничу практику, матеріали атестації здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль навчальних дисциплін організовано відповідно до навчального плану за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Екзаменаційні білети та завдання до підсумкового контролю знань відповідають освітньо-професійній програмі та оформлені належним чином.

Результати останньої передакредитаційної сесії засвідчили абсолютну успішність (100 %) студентів як денної, так і заочної форм навчання.

Середній показник якості знань за дисциплінами склав 75,7% на денній формі навчання та 66,67% на заочній формі навчання, що відповідає акредитаційним вимогам.

З метою визначення залишкових знань студентів, випусковою кафедрою, за погодженням з експертною комісією, проведено комплексні контрольні роботи з дисциплін навчального плану за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти усіх циклів підготовки:

- з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (дисципліни «Філософія та методологія науки», «Основи наукової комунікації іноземними мовами»);

- з циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (дисципліна «Педагогіка і психологія вищої школи»);

- з циклу дисциплін спеціальної (фахової) підготовки (дисципліни «Методика викладання галузі "Мова та література" у ВНЗ», «Методика викладання галузі "Математика" в початковій школі у ВНЗ», «Методики

викладання галузей "Природознавство", "Суспільствознавство" в початковій школі у ВНЗ»).

Завдання контрольних робіт відповідають навчальним програмам дисциплін і складені на належному методичному рівні.

За результатами комплексних контрольних робіт, що проведенні під час експертної перевірки, отримані такі результати:

- з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (дисципліни «Філософія та методологія науки», «Основи наукової комунікації іноземними мовами») абсолютна успішність склала 100,0 %, якість знань – 62,9 %, середній бал – 3,85 (під час самоаналізу успішність – 94,44 %, якість знань – 65,27 %, середній бал – 3,9);

- з циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (дисципліна «Педагогіка і психологія вищої школи») абсолютна успішність склала 100,0 %, якість знань – 70,97 %, середній бал – 3,77 (під час самоаналізу успішність – 100,0 %, якість знань – 72,22 %, середній бал – 3,81);

- з циклу дисциплін спеціальної (фахової) підготовки (дисципліни «Методика викладання галузі "Мова та література" у ВНЗ», «Методика викладання галузі "Математика" в початковій школі у ВНЗ», «Методики викладання галузей "Природознавство", "Суспільствознавство" в початковій школі у ВНЗ») абсолютна успішність склала 100,0 %, якість знань – 68,75 %, середній бал – 3,9 (під час самоаналізу успішність – 100,0 %, якість знань – 68,73 %, середній бал – 3,92).

Таким чином, за результатами контрольних вимірів виявлено збільшення фактичного значення показника успішності в порівнянні з нормативним на 10,0 %. Аналіз щодо якісного виконання комплексних контрольних робіт у порівнянні з даними, отриманими під час самоаналізу, засвідчив зменшення якості знань у середньому на 2,0 %. У цілому ж фактичний показник якості знань студентів порівняно з нормативним показав збільшення від 12,9 % до 20,97 %.

Загалом результати виконання комплексних контрольних робіт підтвердили, що студенти рівня вищої освіти «магістр» готові до вирішення завдань майбутньої професійної діяльності, виявили достатні теоретичні знання, практичні й творчі уміння та навички з дисциплін соціально-гуманітарної, професійної та практичної підготовки.

Експертна перевірка організації виробничої практики та звітної документації студентів зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та її результати засвідчили абсолютну успішність 100% та якість знань 100,0% на денній формі навчання та абсолютну успішність 100% та якість знань 90,9% на заочній формі.

Аналіз тематики дипломних робіт студентів спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти засвідчив, що тематика робіт повністю віддзеркалює актуальні проблеми теорії і практики початкової та професійної освіти в умовах сьогодення. Результати захисту дипломних робіт засвідчили абсолютну успішність що склала 100%

та якість знань 100% на денній та заочній формах навчання. Студенти мають методичні вказівки щодо виконання дипломних робіт, які затверджені відповідним чином і надають детальні роз'яснення щодо сутності та особливості написання роботи в цілому та її окремих частин, а також структуру написання дипломної роботи.

Під час роботи експертна комісія відвідала щорічний захід факультету дошкільної та початкової освіти «Моніторинг професійної майстерності студентів» за участю освітян м. Херсона. Студенти рівня вищої освіти «магістр» продемонстрували свою професійну педагогічну майстерність у процесі проведення фрагментів уроків за освітніми галузями початкової школи. Цей захід спрямований також і на подальше працевлаштування випускників, оскільки керівники та методисти шкіл мають змогу побачити якість підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Висновок: *якісні показники підготовки за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідають акредитаційним вимогам.*

11. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Під час проведення акредитаційної перевірки у 2012 році експертною комісією висловлені рекомендації та пропозиції. Професорсько-викладацьким складом факультету дошкільної та початкової освіти були проведені заходи щодо їхнього усунення:

Рекомендації та пропозиції	Виконано
Подальше формування (оновлення) кадрового складу випускової кафедри здійснювати з числа кращих випускників магістратури спеціальності „Початкова освіта”, а також із досвідчених учителів початкової школи, що мають нахили до науково-дослідної роботи й зорієнтовані на підготовку кандидатських дисертацій з проблем початкової освіти	Кадровий склад випускової кафедри поповнено викладачами Вінник Т.О., Юрчуком Ю.Ю. Відповідно до наказу МОН України «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньому рівні» № 707 від 26.06.16 р. на випусковій кафедрі здійснюється підготовка PhD докторів філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). До числа аспірантів увійшли випускники спеціальності «Початкова освіта»: Юрчук Ю.Ю., Бальоха А.С.
Доповнити тематику курсових та випускних робіт темами, які більш повно віддзеркалюють актуальні проблеми теорії і практики початкової та професійної освіти в умовах сьогодення	Тематику курсових та випускних робіт доповнено темами, які віддзеркалюють актуальні проблеми теорії і практики початкової та професійної освіти в умовах сьогодення, а саме: вплив соціальних мереж на освітній процес, комперативний аналіз стандартів, розвиток креативних умінь і навичок, технології підготовки майбутнього вчителя до формування компетентностей молодших школярів тощо.
Здійснити процедуру збільшення ліцензованого обсягу прийому	Ліцензований обсяг прийому студентів СВО «магістр» на денну та заочну форми навчання

Голова експертної комісії

О.А. Федій

студентів ОКР „магістр” до 50 осіб за рахунок зменшення ліцензованого обсягу прийому студентів ОКР „спеціаліст” для денної та заочної форм навчання	збільшено до 120 осіб (наказ МОН України «Про ліцензування освітньої діяльності» № 1503л від 01.12.2016 р.).
З метою підняття престижу магістратури, залучення до навчання за ОКР „магістр” випускників бакалавріату, доцільно внести зміни до навчального плану підготовки магістрів, доповнивши його дисциплінами відповідної спеціалізації, наданням додаткової кваліфікації та збільшивши термін навчання до 1,5 років	Внесено зміни до навчального плану підготовки магістрів шляхом доповнення його дисциплінами спеціалізацій «Основи інформатики», «Логопедія», «Українознавство», «Дитяча психологія», «Англійська мова», а також дисциплінами професійного спрямування в галузі інклюзивної освіти, наданням додаткової кваліфікації та збільшенням терміну навчання до 1 року 4 місяців.

Висновок: професорсько-викладацьким складом проведено роботу щодо виконання рекомендацій і пропозицій, наданих під час попередньої акредитаційної експертизи.

12. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі матеріалів поданих в акредитаційній справі та за результатами перевірки на місці, експертна комісія дійшла висновку про те, що зміст підготовки фахівців, організаційне та навчально-методичне, інформаційне, кадрове забезпечення, матеріально-технічна база, науково-дослідна робота, а також якість підготовки фахівців в цілому відповідають встановленим державним вимогам до акредитації освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та забезпечують гарантію якості освіти.

З метою вдосконалення освітнього процесу підготовки фахівців в Херсонському державному університеті експертна комісія вважає за доцільне висунути зауваження рекомендаційного характеру, які не впливають на загальний позитивний висновок:

1. Активізувати наукову діяльність професорсько-викладацького складу кафедр факультету в напрямі збільшення кількості публікацій у наукометричних базах Index Copernicus, Scopus, Web of Science.

2. Створити для доцентів, кандидатів педагогічних наук, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта, сприятливі умови для підготовки докторських дисертацій з актуальних проблем початкової освіти та професійної підготовки педагогічних кадрів означеного фаху.

3. В умовах дії нового Закону України «Про освіту» посилити роботу щодо мобільності студентів в умовах диверсифікації освітніх програм.

ВИСНОВОК ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету і перевірки результатів освітньої діяльності безпосередньо у закладі вищої освіти експертна комісія вважає можливим акредитувати в Херсонському державному університеті освітню діяльність за освітньо-професійною програмою Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з ліцензованим обсягом 120 осіб.

«16» травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктор педагогічних наук, професор

О.А. Федій

Член експертної комісії:

професор кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, доцент

О.П. Муковіз

«З експертними висновками ознайомена»

В.о. ректора Херсонського державного університету

Н.А. Тюхтенко

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення Херсонського державного університету Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» зі спеціальності 013 Початкова освіта другий (магістерський) рівень

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	120	120	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2.2	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	1 доктор педагогічних наук, 2 кандидати педагогічних наук	
2.3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	кандидат педагогічних наук, доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	12 років	
2.4	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	95,5	+45,5

Голова експертної комісії

О.А. Федій

	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	41,5	+16,5
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2.5	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	94	+79
	2) практичної роботи за фахом			
2.6	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	3 пункти – 3 викладачі; 4 пункти – 3 викладачі; 5 пунктів – 2 викладачі; 6 пунктів – 2 викладачі; 7 пунктів – 3 викладачі; 8 пунктів – 3 викладачі; 10 пунктів – 1 викладач; Всього – 17 викладачів	
2.7	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням	+	доктор педагогічних наук, професор	
	3) з науковим ступенем або вченим званням			
2.8	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				

Голова експертної комісії

О.А. Федій

3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	4,4	+2
3.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	40	+10
3.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
3.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
4.1	Наявність опису освітньої програми	+	+	
4.2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
4.3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				

Голова експертної комісії

О.А. Федій

5.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменування	9	+4
5.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)	+	+	
5.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
5.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	

« 16 » травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктор педагогічних наук, професор

О.А. Федій

Член експертної комісії:

професор кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, доцент

О.П. Муковіз

«З експертними висновками ознайомлена»

В.о. ректора Херсонського державного університету

Н.А. Тюхтенко

Голова експертної комісії

О.А. Федій

Якісні характеристики підготовки здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» зі спеціальності
013 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем

	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника**	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	1	2	3	4
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	70,97	+12,9
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	70,97	+20,97
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	68,75	+18,75
3	Організація наукової роботи			

Голова експертної комісії

О.А. Федій

3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

«16» травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктор педагогічних наук, професор

О.А. Федій

Член експертної комісії:

професор кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, доцент

О.П. Муковіз

«З експертними висновками ознайомлена»

В.о. ректора Херсонського державного університету

Н.А. Тюхтенко

Голова експертної комісії

О.А. Федій

Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт під час експертної перевірки студентами спеціальності 013 Початкова освіта Херсонського державного університету

№ з/п	Дисципліна	Курс	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки								Самоаналіз			Експертна перевірка		
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																				
1	Філософія та методологія науки	I	111.1 М	34	31	91,18	-	-	16	51,62	15	48,38	-	-	94,44	52,77	3,53	100	51,62	3,52
2	Основи наукової комунікації іноземними мовами	I	111.2 М	34	31	91,18	14	45,16	9	29,03	8	25,81	-	-	94,44	77,77	4,27	100	74,19	4,19
Усього за циклом				68	62	91,18	14	22,58	25	40,32	23	37,1			94,44	65,27	3,9	100	62,9	3,85
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																				
3	Педагогіка і психологія вищої школи	I	111.2 М	34	31	91,18	2	6,45	20	64,52	9	29,03	-	-	100	72,22	3,81	100	70,97	3,77
Усього за циклом				34	31	91,18	2	6,45	20	64,52	9	29,03	-	-	100	72,22	3,81	100	70,97	3,77
Цикл спеціальної (фахової) підготовки																				
4	Методика викладання галузі "Мова та література" у ВНЗ	II	211 М	16	16	100	3	18,75	9	56,25	4	25	-	-	100	75,0	3,9	100	75	3,94
5	Методика викладання галузі "Математика" в початковій школі у ВНЗ	II	211 М	16	16	100	2	12,5	10	62,5	4	25	-	-	100	75,0	4,0	100	75	3,88
6	Методици	II	211	16	16	100	5	31,2	4	25	7	43,8			100	56,2	3,86	100	56,2	3,88

Голова експертної комісії

О.А.Федій

викладання галузей "Природознавство», "Суспільствознавств о" в початковій школі у ВНЗ		М																	
Усього за циклом	48	48	100	10	20,83	23	47,92	15	31,25			100	68,73	3,92	100	68,75	3,9		
Усього	150	141	94	26	18,44	68	48,23	47	33,33			100	66,67	3,85	97,44	67,95	3,88		

*Остряньська К.В. – навчання за Програмою «Подвійний диплом» Наказ від 12.02.2018 № 72-с

*Прилепська Л.П. – навчання за Програмою «Подвійний диплом» Наказ від 12.02.2018 № 72-с

*Шайко А.О. – навчання за Програмою «Подвійний диплом» Наказ від 12.02.2018 № 72-с

Голова експертної комісії

О.А.Федій

В.о. ректора університету

Н.А. Тюхтенко

Голова експертної комісії

О.А.Федій

“ПОГОДЖЕНО”

Голова експертної комісії

 О.А. Федій

« 14 » травня 2018 року

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

В.о. ректора Херсонського державного
університету

Н.А. Тюхтенко

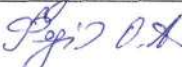
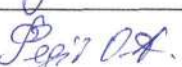
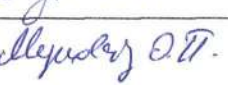
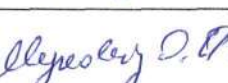
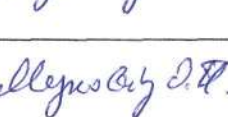
« 11 » травня 2018 року

**ГРАФІК
ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

Факультет дошкільної та початкової освіти

Освітньо-професійна програма Початкова освіта зі спеціальності 013 Початкова освіта

Рівень вищої освіти «магістр»

Дата	Курс	Назва дисципліни	Час проведення	Аудиторія	Екзаменатор	Експерт
14.05.2018	1 курс	Філософія та методологія науки	13.40	252	доцент Поліщук І.Є.	
14.05.2018	1 курс	Основи наукової комунікації іноземними мовами	10.10	252	доц. Покорна Л.М.	
14.05.2018	1 курс	Педагогіка і психологія вищої школи	11.50	252	доц. Казаннікова О.В.	
14.05.2018	2 курс	Методика викладання галузі "Мова та література" у ВНЗ	10.10	210	доцент Нагрибельна І.А.	
14.05.2018	2 курс	Методика викладання галузі "Математика" в початковій школі у ВНЗ	11.50	210	доцент Ляпіна В.В.	
14.05.2018	2 курс	Методики викладання галузей "Природознавство", "Суспільствознавство" в початковій школі у ВНЗ	13.40	210	доцент Борисенко Н.М.	

Декан факультету дошкільної та початкової освіти ХДУ

Л.Є.Петухова